

16. PRAB. 81, 9. 85, 6. PAÑĀR. 1, 4, 58, 11, 13. 35. 14, 61. 2, 4, 40. fg. Verz. d. Oxf. H. 103, a, 24. 121, b, No. 214. WILSON, Sel. Works 2, 300. — b) = राजलेख VICVAP. a. a. O. = राजलेखितदत्तिषा DHARANI (nach AUFRECHT). = रत्नशासन (schwerlich Mennig, wie unter dem Worte angegeben worden ist; vielleicht fehlerhaft für राजशासन) HĀR. 175.

सिन्धुकराण n. Blei H. 1041.

1. सिन्धुरतिलक m. n. ein mit Mennig aufgetragenes Stirnzeichen; am Ende eines adj. comp. f. घ्रा KATĀS. 20, 50.

2. सिन्धुरतिलक 1) adj. ein Zeichen von Mennig auf der Stirn habend. — 2) m. Elephant. — 3) f. घ्रा Weib H. an. 6, 3. MED. k. 236.

सिन्धुरपुष्पी f. eine best. Pflanze (vermuthlich eine Lilienart) RĀGĀN. 10, 73.

सिन्धुरप्रकार m. Titel einer Schrift: टीका WILSON, Sel. Works 1, 282.

सिन्धु vgl. कु०.

सिन्धु UNĀDIS. 1, 12. 1) Fluss, Strom (in der älteren Sprache meist m., in der späteren f.) NAIGH. 1, 13. Nir. 9, 26. AK. 3, 4, 10, 103. TRIK. 1, 2, 30. H. 1080. an. 2, 256. MED. dh. 25. HALĀJ. 3, 43. 5, 52. त्वं वृत्तां घ्रिणा इन्द्र सिन्धून् RV. 4, 19, 5. 22, 8. स नः सिन्धुमिव नावयाति पर्य 1, 97, 8. तस्मा घ्रायो धृतमर्षसि सिन्धवः 125, 5. 2, 11, 9. 25, 3. 5. 3, 53, 9. 5, 51, 7. समुद्रे न सिन्धवो यार्दमानाः 6, 19, 5. 7, 35, 8. वि सिन्धुरिव पप्रथे 10, 62, 9. AV. 3, 13, 1. 4, 24, 2. 10, 4, 19. 13, 3, 50. रत्नघा RV. 4, 34, 8. भा-वत्सम् 1, 143, 3. भीरु 3, 32, 16. पिन्वमान 6, 52, 4. मातृत्मा 3, 33, 3 (vgl. 10, 33, 2). पतिः सिन्धूनामसि रेवतीनाम् 10, 180, 1. Die sieben Flüsse, sowohl unbestimmt als auch von den arischen Siebenströmen gebraucht RV. 1, 35, 8. 32, 12. 2, 12, 3. 12. 4, 28, 1. VĀLAKH. 6, 4. RV. 8, 58, 12. 9, 66, 6. AV. 4, 6, 2. 6, 3, 1. 61, 3. घ्रायीत्सत् सिन्धुषु RV. 8, 24, 27. यावच्च सत् सिन्धवो वितस्थिरे VS. 38, 26. TS. 3, 2, 6, 1. — MUNḌ. UP. 2, 1, 9. MBH. 7, 356. R. 1, 1, 17. MEGH. 47. KUMĀRAS. 3, 6. RAGH. 4, 35. 13, 9. ÇIK. 117. Spr. (II) 1643. 1716. 2470. 4757. AK. 1, 2, 2, 2. RĀGĀ-TAR. 3, 360. 4, 49. 181. 5, 112. — 2) m. Fluth überh. (auch am Himmel; vgl. समुद्र): पुष्यमेतं चक्रथुः सिन्धुषु ध्रुवम् RV. 1, 182, 5. सिन्धुं दिव्यस्काभापत् 164, 25. 2, 15, 6. सिन्धुर्ह वा रसयो सिन्धुदद्यान् 4, 43, 6. die Ströme vom Himmel 8, 32, 25. 41, 2. — AV. 6, 1, 2. des Soma u. s. w. RV. 9, 2, 4. 12, 3. 14, 1. 15, 5. 21, 3. 86, 8. 96, 14. vom Wasser, das der Elephant aus seinem Rüssel spritzt (वमथु), MED. vom Brunstsaft des Elephanten H. an. vom Nass der Lippen: मुखसिन्धुसिक्त zu KUMĀRAS. 3, 26. — 3) m. Meerfluth, Meer AK. 1, 2, 3, 1. 3, 4, 10, 103. TRIK. 1, 2, 8. H. 1073. H. an. MED. HALĀJ. 5, 52. घ्व सिन्धुं वरुणो घ्रायि स्थ्यात् RV. 7, 86, 6. समुद्रः सिन्धू रजौ अत्तरितम् 10, 66, 1. अदिंतिः सिन्धुः पृथिवी उत घ्राः 1, 94, 16. Stellen wie घ्रायो न सिन्धुमभि यत्समन्तरन् 10, 43, 7. 1, 83, 1. 5, 11, 5 sind nach der Anschauung der alten Zeit eher zu der folgenden Bedeutung zu ziehen. Man vergleiche कृमिवत्: प्र संवत्ति सिन्धौ समरु संगमः AV. 6, 24, 1. — Spr. (II) 1095. RĀGĀ-TAR. 6, 317. BHĀG. P. 3, 11, 30. 4, 9, 14. 8, 7, 16. 12, 45. 20, 24 (sieben). 9, 10, 13. 47 (vier). भव० das Meer des weltlichen Daseins 1, 6, 35. 3, 21, 14. 4, 23, 39. ज्ञान० ein Meer von Wissen (शंकर) PAÑĀR. 1, 2, 7. दया० ein Meer von Barmherzigkeit 2, 2, 74. कृपा० 7, 9. — 4) f. (m. nach den Lexicographen) der Indus AK. 3, 4, 10, 103. H. an. MED. RV. 10, 75, 1. fgg. सुतेत्रा सिन्धुर्द्विः 1,

122, 6. 4, 54, 6. 55, 2. सिन्धावधि क्षिपतः 1, 126, 1. 5, 53, 9. सरस्वती 7, 95, 1. येन सिन्धुं महीरपो रथा इव प्रचोदयः 8, 12, 3. 25, 14. 20, 25. 26, 18. 10, 64, 9. यथा सिन्धुर्नदीनां साम्राज्यं सुषुवे वर्षा AV. 14, 1, 43. यस्यां समुद्र उत सिन्धुरापः 12, 1, 3. VS. 8, 59. MBH. 1, 3730. 3, 14229. 6, 243. 321 (VP. 180). 8, 2055. HARIV. 9514. 12826. R. 1, 44, 15. 4, 43, 13. 7, 100, 11. RAGH. 4, 67. VARĀH. BRH. S. 8, 66. 80. MĀRK. P. 57, 16. RĀGĀ-TAR. 4, 391. 534. 5, 215. 6, 305. BHĀG. P. 5, 19, 18. 6, 3, 3. PAÑĀT. 79, 15. Verz. d. Oxf. H. 149, a, 26. षष्ठीनां नदीनामत्तरालीयाः स्त्रियः (vgl. पञ्चानां षष्ठानां नदीनां ये उत्तराश्रिताः MBH. 8, 2030) 217, b, 23. fg. उपसिन्धुगान्धाराः RĀGĀ-TAR. 1, 66. der Name wird auch von andern Flüssen gebraucht MBH. 6, 329 (VP. 183). VARĀH. BRH. S. 16, 10 (in A vanti). MEGH. 30. MĀRK. P. 57, 19. — 5) m. das am Indus belegene Land und dessen Bewohner (pl.) AK. H. an. MED. राजा सिन्धूनाम् MBH. 3, 15576. सौवीरान्सह सिन्धुभिः 15621. BHĀG. P. 5, 12, 6. पुलिन्दकाः MBH. 6, 348 (VP. 186). VARĀH. BRH. S. 4, 23. 14, 19. 18, 6. लाटसिन्धुविषयप्रभृतीन् 69, 11. सिन्धौ VARĀH. JOGAJĀTRĀ 3, 19. देशं नामकम् RAGH. 15, 37. भर्तृ MĀRK. P. 132, 47. der Fürst dieses Landes (?) Verz. d. Oxf. H. 78, b, 36. 38. 79, a, 6. fgg. 10. 12. — 6) m. Bez. Vishnu's (wohl der Fluthende): युधि स्वयावन्सिन्धो पूर्वचित्ते RV. 8, 25, 12. MBH. 12, 1508. Vgl. सोम०. — 7) m. = सिन्धुवार ÇABDAK. im ÇKDR. — 8) m. eine Art Borax (स्येत-टङ्कण) RĀGĀN. im ÇKDR. nach 6, 244 ist सिन्धुतीरसंभव n. gemeint. — 9) m. Bez. eines best. musikalischen Rāga SAṆGĪTASINDBU im ÇKDR. — 10) m. N. pr. eines Fürsten der Gandharva R. 4, 41, 61. eines Schlangendämons VJUTP. 86. verschiedener Männer RĀGĀ-TAR. 6, 264. 269. COLEBR. Misc. Ess. 2, 298. — Vgl. स्यु०, नि०, पान०, भक्तिरसामृत०, मर्यादा०, विवेक०, सक्तु०, सिकता०, सित०, सिद्ध०, मुधा०, सोम०, सैन्धव.

सिन्धुक 1) adj. am Indus geboren, von daher stammend u. s. w. P. 4, 3, 32. VP. 472, N. 39. — 2) m. = सिन्धुवार Vitea Negundo ÇABDAK. im ÇKDR. VARĀH. BRH. S. 59, 6.

सिन्धुकन्या f. Meerestochter, Bez. der Lakshmi PAÑĀR. 1, 12, 56. 2, 24. 3, 61. तीरोद० 6, 15.

सिन्धुकफ m. = समुद्रकफ u. s. w. os Sepiae ÇABDAR. im ÇKDR.

सिन्धुकर n. eine Art Borax (स्येतटङ्कण) RĀGĀN. im ÇKDR. nach 6, 244 ist लोक्तप्रदिकर n. gemeint.

सिन्धुतित् m. N. pr. eines Rāgarshi PAÑĀR. Br. 12, 12, 6. mit dem patron. Praijamedha Verfasser von RV. 10, 75.

सिन्धुखेल m. das am Indus belegene Land ÇABDAR. im ÇKDR.

सिन्धुगुञ्ज m. N. einer von Sindhu errichteten Schatzkammer RĀGĀ-TAR. 6, 266.

सिन्धुज 1) adj. am Indus geboren, daher stammend: Pferde MBH. 3, 2784. — 2) f. घ्रा ein N. der Lakshmi (die Meergeborene) ĠATĀDH. in Verz. d. Oxf. H. 190, b, 23. — 3) n. Steinsalz AK. 2, 9, 42. Suçr. 2, 206, 11.

सिन्धुजन्मन् 1) m. der Mond (der Meergeborene) ĠATĀDH. im ÇKDR. — 2) n. Steinsalz RATNAM. 85.

सिन्धुजा f. N. pr. einer der Gattinnen des Rāga Mālava SAṆGĪTADĀM. im ÇKDR.

सिन्धुतैस् adv. aus der Sindhu u. s. w. AV. 4, 10, 4. 7, 45, 1.

सिन्धुतीरसंभव n. eine Art Borax RĀGĀN. 6, 244.